

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **senátu 9 A Městského soudu v Praze**, se sídlem Hybernská 18, Praha 1, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **senátem 14 Cm Městského soudu v Praze**, se sídlem Slezská 9, Praha 2, a dalších účastníků sporu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 175/2012, v řízení o žalobě na zaplacení 297 499,60 Kč, 455 067,08 Kč, 410 756,70 Kč a 694 835,69 Kč s příslušenstvím: žalobce **Farmy Frýdlant, a. s.**, IČ: 254 83 323, se sídlem Krásný Les čp. 281, Frýdlant v Čechách, zast. Mgr. Evou Urbanovou, LL.M., advokátkou, se sídlem Finská 5, Praha 10 – Vršovice, a žalovaného **Státní zemědělský intervenční fond**, IČ: 481 33 981, se sídlem ve Smečkách 33, Praha 1,

t a k t o :

P ř í s l u š n ý vydat rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 175/2012, o zaplacení 1 858 150,07 Kč s příslušenstvím, **je s o u d v občanském soudním řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem doručeným dne 15. 3. 2013 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se senát 9 A Městského soudu v Praze, rozhodující ve věcech správního soudnictví, domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., který vznikl mezi ním a senátem 14 Cm Městského soudu v Praze, rozhodujícím v občanském soudním řízení, ve věci žaloby o zaplacení 1 858 150,07 Kč s příslušenstvím z důvodu porušení práva Evropské unie.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Žalobce je zemědělcem, který se zavázal provozovat zemědělskou činnost v méně příznivých oblastech určených podle čl. 50 odst. 2 a 3 Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen „Nařízení 1698“). Žalobci tak vznikl nárok na platby a náhrady kompenzující dodatečné náklady či ušlé příjmy zemědělců hospodařících ve znevýhodněných oblastech (dále jen „kompenzační platby“).

Žalobce splnil všechny podmínky pro poskytnutí kompenzačních plateb, žalovaný proto vydal rozhodnutí podle § 11 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a změně některých dalších zákonů, a nařízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách

poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, a poskytl žalobci platby za hospodaření v méně příznivé oblasti.

Žalobce nesouhlasil s tím, v jaké výši mu žalovaný vyplatil kompenzační platby, proto dne 27. 2. 2012 podal u Městského soudu v Praze žalobu na zaplacení 1 858 150,07 Kč s příslušenstvím, „*z titulu plateb kompenzujících újmu žalobce spojenou s jeho hospodařením v méně příznivých oblastech resp. v rámci agroenvironmentálního opatření, nevyplacených neoprávněně žalovaným za kalendářní roky 2007 a 2008 – návrh na vydání platebního rozkazu*“. Věc byla u městského soudu vedena pod sp. zn. 14 Cm 22/2012. Žalobce v žalobě navrhoval, aby městský soud vydal platební rozkaz a v případě podání včasného odporu proti vydanému platebnímu rozkazu navrhoval, aby městský soud vydal rozsudek, kterým by žalovanému uložil povinnost zaplatit konkrétní finanční částky s příslušenstvím.

Senát 14 Cm Městského soudu v Praze žalobu posoudil a dospěl k tomu, že z tvrzení uvedených v žalobě nevyplývá, že by se mělo jednat o vztah mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti podle § 9 odst. 3 písm. r) o. s. ř., a nejsou splněny ani další podmínky pro to, aby ve věci rozhodoval krajský (zde městský) soud. Senát 14 Cm proto věc předložil Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o tom, který soud je příslušný k projednání a rozhodnutí věci.

Vrchní soud v Praze přípisem ze dne 25. 9. 2012, č. Ncp 937/2012 - 94, věc sp. zn. 14 Cm 22/2012 vrátil senátu 14 Cm Městského soudu v Praze s tím, že pro vydání rozhodnutí podle § 104a odst. 2 o. s. ř. nejsou dány předpoklady, protože není dána pravomoc soudů projednat žalobu v občanském soudním řízení. Podle vrchního soudu ve sporu o přezkoumání správnosti výše dotací přiznaných zemědělské společnosti rozhodnutím státního orgánu ve správním řízení se jedná o věc z oblasti veřejnoprávní, náležící projednat soudům ve správním soudnictví, a proto má senát 14 Cm postupovat podle § 104b o. s. ř.

V souladu s právním názorem vrchního soudu nechal senát 14 Cm Městského soudu v Praze (dále jen „civilní senát“) žalobu převést do agendy správního soudnictví a žaloba byla nově u Městského soudu v Praze vedena pod sp. zn. 9 A 175/2012. Senát 9 A Městského soudu v Praze (dále jen „správní senát“) s tímto postupem nesouhlasil a přípisem ze dne 1. 11. 2012 věc vrátil civilnímu senátu. V přípisu namítal, že žalobce nepodal žalobu podle § 65 s. ř. s., ani se nedomáhal přezkumu rozhodnutí o poskytnutí dotací, ale žádal peněžní plnění z titulu kompenzačních plateb, které po státu v tvrzené výši požaduje z důvodu nesprávného výpočtu dle Nařízení 1698. Poté byla věc přípisem civilního senátu Městského soudu v Praze ze dne 13. 11. 2012 věc opětovně vrácena správnímu senátu Městského soudu v Praze, který následně podal návrh na řešení kompetenčního sporu podle zákona č. 131/2002 Sb.

Správní senát v návrhu předloženém zvláštnímu senátu uvedl, že se žalobkyně nedomáhá ochrany podle § 65, § 79 ani § 82 s. ř. s., ale žádá poskytnutí finančního plnění. Jde tedy podle jeho názoru o spor mezi žalobcem jako podnikatelem a žalovaným jako právnickou osobou ze závazkového vztahu, který byl uzavřen ve smyslu Nařízení 1698.

K návrhu na předložení věci zvláštnímu senátu žalovaný vyjádření nepodal.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním a civilním senátem Městského soudu v Praze se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Podle § 104b odst. 3 o. ř. s. je-li mezi specializovaným senátem krajského soudu zřízeným podle s. ř. s. k projednávání a rozhodnutí věcí správního soudnictví a jiným senátem téhož krajského soudu sporné, zda jde o věc správního soudnictví, postupuje se podle zákona č. 131/2002 Sb. V nyní rozhodované věci popírá jak správní, tak civilní senát městského soudu svou pravomoc rozhodnout ve věci; zvláštní senát proto shledal, že se jedná o negativní (záporný) kompetenční spor, k jehož projednání a rozhodnutí je povolán zákonem č. 131/2002 Sb.

Na úvod vlastního posouzení věci je nutné zdůraznit, že řízení před civilními soudy i soudy ve správním soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční. Žalobce je pánem sporu a záleží výhradně na něm, zda bude spor vůbec zahájen, jaké námitky budou v řízení uplatněny, vydání jakého rozhodnutí se bude domáhat, případně zda bude spor předčasně ukončen. Bylo tedy primárně na žalobci, aby zvolil, jaké formy ochrany se domáhá a čeho se v řízení dožaduje (shodně vyslovil zvláštní senát v usnesení ze dne 28. 5. 2013, čj. Konf 67/2012 - 8). Zvláštní senát proto musí při svém rozhodování respektovat, jakým způsobem se žalobce rozhodne hájit svá práva. Přestože může existovat vhodnější, a v závěru pro žalobce úspěšnější cesta, jak se domoci svých práv, mohou soudy postupovat pouze v mezích stanovených právními předpisy a nemohou způsob obrany, který zvolil žalobce, libovolně měnit či nahrazovat.

Zvláštní senát při posouzení nyní rozhodované věci proto musel vycházet z toho, čeho se žalobce domáhá. Žalobce v žalobě žádal zaplacení 1 858 150,07 Kč s příslušenstvím, „*nevyplacených neoprávněně žalovaných za kalendářní roky 2007 a 2008*“. Zvláštní senát se nejprve zabýval tím, zda by se mohlo jednat o žalobu projednatelnou před soudy ve správním soudnictví. Ty rozhodují podle § 4 s. ř. s. o žalobách proti rozhodnutí správního orgánu, o ochraně proti nečinnosti správního orgánu, ochraně před nezákonným zásahem, o kompetenčních žalobách, ve věcech volebních a věcech místního a krajského referenda, ve věcech politických stran a hnutí a o zrušení opatření obecné povahy.

V této věci si lze představit, že by žalobce brojil proti rozhodnutí správního orgánu žalobou podle § 65 s. ř. s.; to však z podané žaloby nevyplývá. Žalobce netvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Žalobce současně nežádá, aby soud takové rozhodnutí správního orgánu zrušil či vyslovil jeho nicotnost. Nejsou tedy splněny podmínky pro to, aby zvláštní senát mohl podání žalobce považovat za žalobu, kterou se domáhá ochrany podle § 65 s. ř. s. před soudy ve správním soudnictví. Žalobce žádá zaplacení konkrétní finanční částky, kterou jí z důvodu vadného přepočtu kurzu české koruny měl správní orgán zaplatit jako kompenzační platby, ale neučinil tak. Ze shora uvedeného tedy plyne, že se jedná o soukromoprávní spor.

Pouze pro doplnění je třeba uvést, že při rozhodování o příslušnosti soudů k projednání věci žalobce není na místě zvažovat, zda žalobce v občanském soudním řízení může být úspěšný či nikoliv, případně zda by pro něj mělo příznivější výsledky, kdyby při nesouhlasu s kompenzačními platbami brojil proti rozhodnutí správního orgánu včasnou žalobou ve správním soudnictví. Ostatně pokud by žalobce sám vymezil předmět řízení nesprávně voleným petitem a soudy by jeho žalobě nevyhověly, nelze v takovém postupu soudů spatřovat porušení práv chráněných čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 3. 2000, sp. zn. IV. ÚS 37/2000, <http://nalus.usoud.cz>). S ohledem na zásadu dispoziční vlastní občanskému soudnímu řízení i řízení před správními soudy je výlučně na žalobci, aby nastavil rámec soudního řízení, které podanou žalobou sám vyvolal.

V posuzovaném případě je zřejmé, že žalobce nesouhlasí s tím, v jaké výši mu byly uhrazeny kompenzační platby, a žádá, aby mu byla nahrazena nevyplacená část. Domáhá se tedy svého nároku žalobou na náhradu škody, z důvodu porušení práva Evropské unie, který budou řešit soudy podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád); k řízení o žalobě je příslušný soud v občanském soudním řízení (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále tedy bude Městský soud v Praze pokračovat v řízení o podané žalobě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. dubna 2014

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu